

Nyhedsbrev fra Sjældenhedsudvalget

11. MAR. 2023

Sebastian Klein

Dværgsnegås, Bygholm Vejle, 27. november 2021. Foto: Tonny Ravn Kristiansen - [Netfugls Galleri](#).

Den 9/3 2023 holdt Sjældenhedsudvalget møde. Mødet foregik online, og flere afgørelser vil formentlig have interesse for offentligheden.

Nye medlemmer

I vinterens løb har Henrik Böhmer og Troels Eske Ortvad valgt at træde ud af udvalget. De takkes begge for indsatsen og er blevet suppleret af hhv. Sebastian Klein, som tidligere har været medlem af udvalget, samt Ulf Eschou Møller, som har indvilget i at tage sin første tårn i SU.

Ny skråpe-art for Danmark

Udvalget har godkendt Scopolis Skråpe (*Calonectris diomedea*) som ny art for Danmark.

Det aktuelle fund vedrører en fugl, som den 14/9 2022 sås ud for Gilleleje Havn og herefter fløj vest på og kunne følges langs Nordsjællands kyst. Den sås

således efterfølgende ved lokaliteterne Børstrup Hage, Asserbo Strand, Liseleje Strand, Hyllingebjerg, Nødebohuse og Korshage. At den blev fundet i Danmark, kom ikke som nogen overraskelse, da samme fugl var blevet set trække syd langs med den svenske vestkyst samme dag, som den blev fundet i Danmark. Den 16/9 opdagedes en fugl, som regnes som identisk med den nordsjællandske fugl, ud for Grenen i Skagen. Her rastede fuglen i de følgende dage, hvor den kunne ses fra Grenen og Nordstrand til og med den 19/9. Både i Nordsjælland, i Skagen samt på den svenske vestkyst blev der taget gode fotos af fuglen. Fundet er således godkendt på baggrund af samstemmende kommentarer fra førende eksperter inden for bestemmelsen af artskomplekset Scopolis Skråpe/Atlantisk Skråpe (*Calonectris borealis*).

Ny gåse-art for Danmark

Dværagsnegås (*Anser rossi*) indtræder på Danmarks officielle fugleliste i kategori A. Et fund af arten ved Bygholm Vejle i Nordjylland i perioden 17/11-1/12 2021 er blevet godkendt som første fund af en formodet vild fugl. Fuglen i Vejlerne er identisk med en fugl, som opholdt sig i Norge i perioden 12/10-16/11 2021. Det norske fund er ligeledes godkendt i kategori A som en spontan forekomst.

Både i Norge og Danmark sås den aktuelle fugl sammen med Kortnæbbede Gæs (*Anser brachyrhynchus*), og såvel Sjældenhedsudvalget som NSKF (den norske raritetskomité) vurderer det sandsynligt, at fuglen har nordamerikansk oprindelse og har slået følgeskab med Kortnæbbede Gæs på deres arktiske ynglepladser og har efterfølgende fulgt dem på deres træk til Danmark.

Bestanden af Dværagsnegås er gået voldsomt frem i Nordamerika, og flere lande i Vesteuropa har derfor på lige fod med Danmark og Norge vurderet, at enkelte fund reelt set drejer sig om spontane forekomster. Problematikken omkring Dværagsnegås er imidlertid, at en del fund utvivlsomt omhandler fugle undsluppet fra fangenskab. Således er arten tidligere blevet optaget i kategori E, da en del af de Dværagsnegæs, der er set i Danmark, har båret ringe, der entydigt har indikeret en fortid i fangenskab.

Sjældenhedsudvalget er aktuelt ved at gennemgå de øvrige danske fund af arten. Dette inkluderer fundet i Thy foråret i 2022, hvilket meget vel kan omhandle samme individ som optrådte i Vejlerne, men udvalget er aktuelt ved at klarlægge, hvorvidt dette fund rent faktisk omhandlede en fugl, der ikke var ringmærket. Derfor afventer udvalget at træffe afgørelse vedrørende denne forekomst. I forhold til gennemgangen af tidligere fund vil årstid for forekomst, adfærd samt hvilke gåsearter den enkelte Dværagsnegås har slået følge med, og hvorvidt det kan bekræftes om fuglen bærer ring, være faktorer, der kommer til at spille ind i vurderingen af fundenes spontanitet. SU er derfor

interessert i at modtage fotos af potentielle spontane fund, hvor benene er synlige.

Et link til BOURC's nyhed vedrørende tilføjelse af Dværsgnegås til den britiske liste i kategori A kan ses her:

<https://www.birdguides.com/news/rosss-goose-added-to-category-a-of-british-list/>

Et link til NSKF's nyhed vedrørende tilføjelse af Dværsgnegås til den norske liste i kategori A kan ses her:

<https://www.birdlife.no/organisasjonen/nyheter/?id=3153>.

Snegås i Danmark

Ligesom med Dværsgnegås er SU i færd med at vurdere de danske fund af Snegås (*Anser caerulescens*). Det sker ligeledes med henblik på at finde eventuelle fund, der kan omhandle vilde fugle fremfor undslupne individer. Der foreligger mange danske fund af arten, og langt de fleste drejer sig med stor sandsynlighed om undslupne fangenskabsfugle, men SU opfordrer til, at alle indtaster deres iagttagelser af Snegås. Er det muligt at racebestemme fundene, så tilføj gerne information om det i DOFbasen.

Gråsejler-invasion

Det sene efterår 2022 vil utvivlsomt blive husket for den hidtil største forekomst af Gråsejler (*Apus pallidus*) i Danmark. På mødet godkendtes således i alt 23 gråsejlere fordelt på 18 forskellige fund.

Udvalget modtager meget gerne dokumentation for endnu ikke tilsendte fund.

Indsendte fund af Gråsejler kan ses her:

http://su.dof.dk/su-opload/sager.php?country_id=&region_id=&sag_lokalitet=&species_id=483&sag_afgoerelse_id=&order_by=tilfoejet&order=desc.

Gråsejler, Stevns Kridtbrud, 29. oktober 2022. Foto: Anders Wiig Nielsen - [Netfugls Galleri](#).

Klippesvale på Mandø

Det milde vejr i november bragte andet end Gråsejlere med sig, idet en Klippesvale (*Ptyonoprogne rupestris*) blev opdaget på Mandø den 13/11. Fuglen blev fundet tidligt om morgenen, hvor den rastede kortvarigt ved det sydlige bydige, hvorefter den trak højt mod syd-sydøst. Det er landets kun 6. fund, hvor det seneste var 8/6 2013 ved Nexø Havn, i øvrigt gjort af samme observatør.

Empidonax i Grønland

Den 6/10 2019 opdagedes en empidonax i Asiarpak, Nuuk. Fuglen blev bestemt til Elle-empidonax (*Empidonax alnorum*) og blev på lokaliteten indtil 13/10 2019. Den 13/10 2019 var der stort snefald i området, og dagen efter blev en vinge fra fuglen fundet (formentlig efter at have været i klørerne på en kat). En DNA-analyse blev sidenhen foretaget, og denne konfirmerede bestemmelsen. Det drejer sig om Grønlands første fund af Elle-empidonax. Fundet er tidligere beskrevet i en artikel på Netfugl:

<https://netfugl.dk/artikler/2849/alder-flycatcher-empidonax-alnorum-i-nuuk-foerste-fund-i-groenland-bekraeftet-via-dna>.

Indsendelse af SU-fund fra 2022

Sjældenhedsudvalget er i fuld gang med at indsamle og behandle fund fra 2022 med henblik på udarbejdelse af årsrapporten. Der er dog gjort flere fund i løbet af 2022, der endnu ikke er indsendt, og der skal hermed opfordres til at

indsende disse fund til behandling hurtigst muligt, så grundlaget for rapporten også bliver så fuldstændigt som muligt. Link til indsendelsesformular:

<http://su.dof.dk/su-opload/index.php>.